

De geur van het bos

Recensie

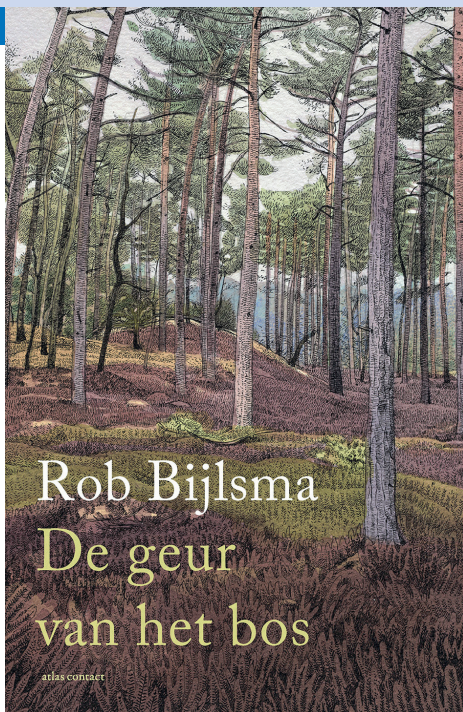
In juni 2022 publiceerde Rob Bijlsma een nieuw boek: De geur van het bos. Hierin schetst Bijlsma een wijdlopieg beeld van wat hij de afgelopen halve eeuw heeft waargenomen tijdens zijn wandelingen door bos en hei op de Veluwe en in Drenthe, maar ook in de Sahel in Afrika. En dat is bepaald niet weinig!

■ Marcel Slaterus

Rob Bijlsma kent u wellicht als voor-
aanstaand roofvogelaar, of van zijn
eerder verschenen boeken. In *Mijn
roofvogels* beschrijft hij zijn eigen roof-
vogelonderzoek en in *Kerken van goud,
dominees van hout* neemt hij het
natuurbeleid onder de loep.

Vele onderwerpen...

In dit nieuwe boek geeft Rob niet alleen
veel informatie over vogels, maar ook
over andere organismen en abiotische
factoren waarmee het leven van die
vogels ecologisch is verbonden. Thema-
tisch komen nogal wat onderwerpen
aan de orde zoals: bladvorming, mast-
jaren, landbouw, klimaatverandering,
fenologie, mismatch, predatie, nesten-
zoekers, eierverzamelingen, raam- en
verkeersslachtoffers, recreatiedruk,
verstedelijking, trends en monitoring.
Ach, eigenlijk is het veel te veel om op te
noemen. Op de ene bladzijde lees je
over de Fluiter naast zijn huis die
190.000 keer zong in de zomer van
2015, een bladzijde verder gaat het al-
weer over Kruisbekken die door gespie-
gelde snavelvormen voedselcompetitie
omzeilen. Rob meet tongen van Draai-
halzen en zoekt uit hoeveel geld jaar-
lijks aan vogelvoer wordt uitgegeven.
Hij telt zaden per vierkante meter bos-
grond, zoekt sporen in de sneeuw, en
checkt elk nest dat hij vindt op aanwe-

zigheid van een koekoeksei. Hij analy-
seert even makkelijk de inhoud van
hoopjes overblijfselen van de winter-
voorraad die door ijverige bosmuizen
voor het hol zijn geplaatst, als de
inhoud van braakballen, ontlasting en
vogelmagen.

Onuitputtelijke bron

Wat Bijlsma speciaal maakt, is dat hij
de afgelopen 50 jaar ongeveer alles wat

hij heeft waargenomen en wat hem van belang leek, stelselmatig heeft genoteerd. Hij versleet ieder jaar tenminste één paar wandelschoenen (en die waren bepaald niet van inferieure kwaliteit!) dus hij moet jaarlijks een verbluffend aantal uren in het veld hebben doorbracht. Het aantal aantekeningenboeken dat Bijlsma in deze tijd heeft gevuld, moet eveneens enorm zijn. Een haast onuitputtelijke bron aan gegevens. Bijlsma heeft bedacht dat een tijdsspanne van 50 jaar 'al ergens op begint te lijken' en dat het tijd is geworden iets te gaan doen met al die gegevens die zijn blijven liggen. 'Als er niet over is gepubliceerd, bestaat het niet', zegt hij. En dat heeft geresulteerd in dit nieuwe boek. Een boek waarin hij zich overigens niet beperkt tot zijn eigen

waarnemingen alleen. Voor wat hij niet zelf onderzocht heeft, vertrouwt hij op zijn uitgebreide bibliotheek met zeldzame en waardevolle boeken uit bijzondere verzamelingen, waarnaar hij regelmatig refereert. Ook noemt hij publicaties van andere onderzoekers, die hij soms dankbaar gebruikt en soms met eigen data weerlegt. *De geur van het bos* is een boeiend en divers boek waarvan menigeen iets zal opsteken.

De geur van het bos

AUTEUR: Rob Bijlsma

UITGEVER: Atlas Contact, Amsterdam/
Antwerpen, juni 2022.

368 pagina's, 15 x 23 cm, paperback.

ISBN: 9789045046662, prijs: € 29,99

Graszanger bij de Zuidpier

Op 11 augustus 2022 trof Lars Buckx in de vroege ochtend een Graszanger (*Cisticola juncidis*) aan in de nieuwe duintjes nabij de Zuidpier van IJmuiden. De vogel zong regelmatig en liet zijn bekende golvende baltsvlucht zien. Hierbij werd een groot gebied overbrugd. De vogel was aanwezig tot in de middag, maar werd daarna niet meer aangetroffen.

De Graszanger was al de nodige jaren niet meer waargenomen in onze regio. Na de eenmanswaarneming in 2013 moeten we terug tot 2007 toen er een broedpaar aanwezig was bij het Kennemermeer. Begin deze eeuw waren er vaker waarnemingen van Graszangers in onze regio, zoals een zingend exemplaar van augustus 2001 t/m april 2002 en wederom in augustus 2002, eveneens bij het Kennemermeer. Ook in 2003 (AWD), 2005 en 2006 waren er enkele waarnemingen van zingende vogels.